

ІНДЕКС СПОЖИВЧИХ ЦІН

ІСЦ

Що означає індекс споживчих цін?

Держстат щомісячно розраховує індекс споживчих цін (індекс інфляції, ІСЦ), що характеризує рівень інфляції у країні.

ІСЦ відображає зміни в часі загального рівня цін на **фіксований набір товарів і послуг (споживчий набір)**, які купує населення для особистого споживання.

ІСЦ є показником зміни сукупної вартості споживчого набору у звітному періоді порівняно з базисним.

Звітний період – період, за який розраховується ІСЦ

Базисний період – період, порівняно з яким розраховується ІСЦ

Приклад: ІСЦ у травні (звітний період) порівняно із квітнем (базисний період) становив 100,3% (ціни зросли на 0,3%).

Що таке споживчий набір?

Споживчий набір товарів (послуг)-представників – це фіксований набір (перелік) товарів і послуг, які населення купує регулярно для особистого споживання і які мають суттєву частку у споживчих грошових витратах.

<https://cutt.ly/Ui9hIKk>

Споживчий набір включає **328 позицій**, згрупованих у **12 розділів**

Розділи товарів і послуг:

1. Продукти харчування та безалкогольні напої – 120 позицій
2. Алкогольні напої та тютюнові вироби – 12 позицій
3. Одяг і взуття – 57 позицій
4. Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива – 20 позицій
5. Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла – 24 позиції
6. Охорона здоров'я – 18 позицій
7. Транспорт – 23 позиції
8. Зв'язок – 6 позицій
9. Відпочинок і культура – 18 позицій
10. Освіта – 4 позиції
11. Ресторани та готелі – 5 позицій
12. Різні товари та послуги – 21 позиція

Вагова структура споживчого набору

Зібрати всі ціни неможливо. Тому до споживчого набору мають ввійти товари та послуги, які населення купує регулярно і на які витрачає найбільше.

Вагу товару визначають
на основі даних
національних рахунків
та обстеження умов
життя домогосподарств

Вага показує,
яка частка споживчих грошових
витрат домогосподарства
припадає на придбання
певного товару/послуги

У ІСЦ вага товару/послуги
визначає **ступінь впливу**
зміни ціни цієї позиції
на величину загального
індексу

*Приклад: для розрахунку ІСЦ вага гречки – 0,00496,
а вершкового масла – 0,01364,
це означає, що на купівлю гречки припадає 0,5% споживчих
грошових витрат домогосподарств, а на вершкове масло 1,4%.*

Вагова структура для розрахунку ІСЦ:

<https://cutt.ly/Oi9x4f9>

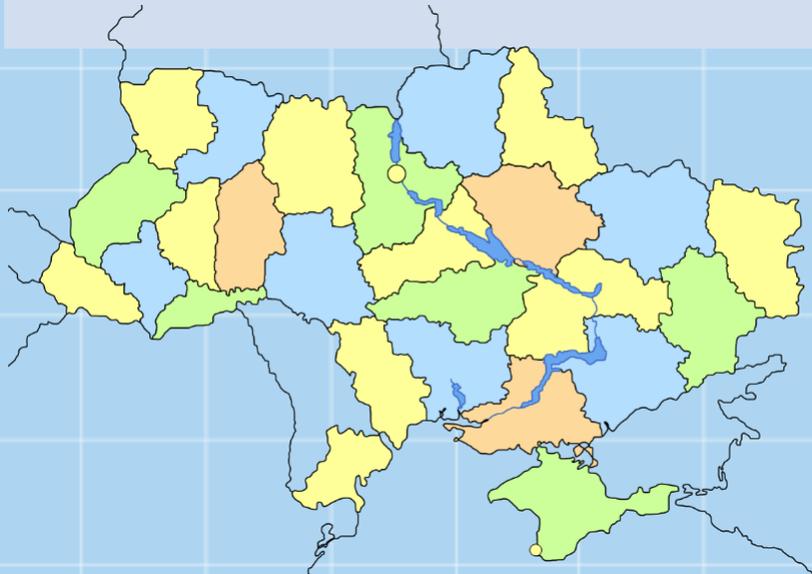

Хто і де збирає інформацію про ціни?

Інформацію про ціни щомісяця збирають органи державної статистики.

Де?

У 30 містах України
(переважно обласні центри й
обрані міста районного значення)

Звідки?

Від підприємств торгівлі,
сфери послуг і ринків
(майже 13 тисяч)

Скільки?

Реєструють близько
76 тисяч окремих
значень цін

Етапи розрахунку ІСЦ

РЕЄСТРАЦІЯ ЦІН

РОЗРАХУНОК СЕРЕДНІХ ЦІН ТА
ІНДИВІДУАЛЬНИХ ІНДЕКСІВ
НА КОНКРЕТНИЙ ТОВАР ЧИ
ПОСЛУГУ

РОЗРАХУНОК
РЕГІОНАЛЬНИХ
ІНДЕКСІВ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІСЦ

Приклад: ІСЦ у квітні становить 100,8%. Це означає, що у квітні (звітний період) порівняно з березнем (базисний період) вартість споживчого набору зросла на 0,8%. Якби індекс дорівнював 98,7%, то, відповідно, вартість набору знизилася б на 1,3%.

Для чого потрібен ІСЦ?

Сфера застосування ІСЦ є широкою.

ІСЦ – важливий макроекономічний показник, який використовується для вирішення багатьох питань країни:

- моніторинг, аналіз і прогноз цінових процесів в економіці;

- аналіз податково-бюджетної та грошово-кредитної державної політики;

- розробка державних соціальних програм;

- індексація грошових доходів населення (оплати праці, соціальних виплат і допомог);

- проведення міжнародних зіставлень.

Де знайти інформацію про ІСЦ?

Держстат розраховує ІСЦ:

до попереднього місяця;

до відповідного місяця
попереднього року;

до відповідного періоду
попереднього року;

до грудня попереднього року;

до грудня 2010 року

Дані щомісячно публікуються
на сайті Держстату www.ukrstat.gov.ua

у розділі «Статистична інформація»
(підрозділ «Ціни»)
<https://cutt.ly/ki9cJmD>

експрес-випуски – «Індекси цін»
<https://cutt.ly/oi9c0rx>